

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/5/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2718201373
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2718201373.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a sudkýň: JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Ľubica Bundzelová, v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: C. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, dieťa rodičov: matka - T. T. N., nar. XX.X.XXXX, bytom F. XXXX/XXX, W., zastúpená: JUDr. Ján Pekar, advokát, so sídlom Potočná 191/39, Skalica, a otec - T. T., nar. XX.X.XXXX, bytom F. Q. XXX, F. Q., zastúpený: JUDr. Václav Sosna, advokát, so sídlom Námestie slobody 2, Skalica, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Skalica č. k. 7P/48/2018-10 zo dňa 21. septembra 2018, v časti, kde súd nariadil neodkladné opatrenie, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu I. inštancie sa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd I. inštancie prvým odsekom výroku ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica na zastupovanie maloletého dieťaťa: C. T., nar. X.X.XXXX v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia a druhým odsekom výroku nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletého C. do osobnej starostlivosti otca, ktorý bude dieťa zastupovať v bežných veciach a spravovať jeho majetok, a to na čas do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva rodičov maloletého a úprave rodičovských práv a povinností k mal. C., vedeného na OS Skalica pod sp. zn. 2P/44/2018.

2. Po právnej stránke súd uznesenie odôvodnil § 156, § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 366, § 367 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), § 28, § 34 ods. 1, § 62 ods. 1 až 5, § 65 ods. 1 a 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“). Vecne odôvodnil uznesenie tým, že neodkladné opatrenia upravujú nielen faktické pomery účastníkov, ale upravujú aj právne pomery, i keď len predbežné. Súd musí v konaní predovšetkým skúmať, či je návrh navrhovateľa osvedčený, tiež je potrebné skúmať, či je predbežné opatrenie potrebné, teda naliehavosť situácie. Nevyhnutnosť úpravy sa tu ponechá na voľnú úvahu súdu. Súd sa pritom opiera o výsledky urýchleného zisťovania. Ak na jeho základe dospeje k názoru, že návrh je dôvodný, t.j. že ohrozenie vzťahov alebo nárokov účastníkov je také značné, že si vyžaduje okamžité, hoci dočasné opatrenie súdu, nariadi ich najvhodnejšiu úpravu predbežným opatrením. Charakteristickým znakom neodkladných opatrenia je jeho predbežný - dočasný charakter. Dočasnosť spočíva v tom, že neodkladným opatrením sa upravujú pomery, alebo zabezpečuje výkon rozhodnutia do doby, než súd vydá vo veci samej konečné rozhodnutie. Účelom neodkladných opatrení je rýchla, i keď dočasná úprava právnych ale i faktických pomerov účastníkov konania. Neodkladné opatrenie neprejudikuje práva a záujmy účastníkov konania. Na jeho vydanie stačí, ak je aspoň osvedčená danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Neodkladné opatrenie teda nie je konečné rozhodnutie a jeho účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov.

3. Citované ustanovenie poskytuje len demonštratívny výpočet prípadov, kedy možno právne a faktické pomery účastníkov upraviť neodkladným opatrením. Existencia ustanovenia § 367 ods. 1 CMP, nevylučuje možnosť vydania neodkladného opatrenia, na základe ktorého súd dočasne zverí dieťa do osobnej starostlivosti druhému rodičovi. V tomto prípade, nejde o úpravu faktických, ale právnych pomerov účastníkov, ktoré odôvodňuje záujem mal. dieťaťa, ktorý je smerodajný. V danom prípade mal súd preukázané, že v súčasnosti fakticky o mal. C. zabezpečuje starostlivosť už otec, preto súd už osobitne neukladal povinnosť matke odovzdať dieťa. Súd dal len do súladu faktický a právny stav na dočasné obdobie, do rozhodnutia o rozvode a úpravu práva povinností rodičov k mal. C.. Vzhľadom k tomu, že súd dočasne zveril mal. C. do starostlivosti otca, ktorý nežiadal určiť výživné matke na syn, súd výživné matke ani neurčil vychádzajúc z § 366 CMP.

4. Súd konštatuje, že keďže návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu vyhovel a stotožňuje sa s dôvodmi návrhu, ďalšie dôvody v odôvodnení tohto uznesenia neuvádza. Súd prihliadal na vek C., ktorý nateraz ostal bývať v jemu známom prostredí a pokračuje v chodení do škôlky v tej istej obci, kde má kamarátov. Pokiaľ medzi tým dôjde u matky k zmene hlavne v tom, že si zabezpečí stabilné bývanie v mieste svojho terajšieho bydliska (hoc aj v nájme) a deti nahlási k novej lekárnke a syna do škôlky (resp. k iným skutočnostiam), nič jej nebráni tieto skutočnosti súdu preukázať a podať si návrhu na zverenie jej syna C. do starostlivosti na čas do rozvodu. Súd totiž vychádza z obsahu návrhu otca, z ktorého mu vyplýva, že jediným dôvodom nesúhlasu, aby mal. C. bol vo výchove matky je ten, že matka nemá pre deti zabezpečené riadne bývanie, lekárnku a pre syna škôlku.

5. Proti uzneseniu súdu I. inštancie podala odvolanie matka maloletého dieťaťa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne. Uviedla, že je pravdou, že v manželstve matky s otcom mal. C. dochádzalo k nedorozumeniam v dôsledku čoho matka podala návrh na rozvod nášho manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom C. a B.. Z ich spoločnej domácnosti v F. Q. bola matka nútená odísť dňa 27.08.2018 v neskorých večerných hodinách spolu s mal. B. po predchádzajúcej hádke s otcom mal. detí, po ktorej ju otec detí donútil z ich spoločnej domácnosti odísť a vyhodil matkine osobné veci pred rodinný dom. Pri hádkach sa otec detí nedokáže ovládnuť. Matka následne s mal. B. odišla do W. W., kde si chcela prenajať byt tak, aby mohla zabezpečovať výchovu obidvoch mal. detí. Vzhľadom k tomu, že sa jej nepodarilo zabezpečiť bytovú náhradu formou nájmu bytu, po veľmi krátku dobu bývala u svojej sestry. Po ďalších dvoch týždňoch začala bývať u svojich rodičov na adrese F. XXXX/XXX, W.. Určitú dobu predtým, než matku otec ich detí donútil odísť zo spoločnej domácnosti, mali ústnu dohodu, na základe ktorej mali byť obidve deti v osobnej výchove u matky. Mal. C. ostal s otcom iba z toho dôvodu, že pôjde s otcom dňa 28.08.2018 na dovolenku a po tejto dovolenke si mal. C. mala prevziať matka. Skutočnosť, že s otcom maloletých detí prestala žiť v spoločnej domácnosti, otec detí iba zneužil. Po návrate z dovolenky mal otec mal. C. podľa ich dohody odovzdať matke 08.09.2018, avšak z dôvodu účelového chovania otca sa odovzdanie mal. C. do výchovy matky neuskutočnilo. Matka sa s otcom stretla u krstnej mamy ich mal. detí, avšak otec matke odmietol mal. C. odovzdať. Vzhľadom k tomu, že bol prítomný pri našom stretnutí aj matkin súčasný partner, došlo dokonca k fyzickému konfliktu medzi nimi po tom, čo otec maloletých detí priateľa matky napadol. K tomuto fyzickému konfliktu prišlo aj v prítomnosti obidvoch mal. detí. Následne otec detí spolu s mal. C. odcestoval naspäť do F. Q.. Napriek tomu, že vedel, že v tom čase už matka mala zabezpečené bývanie u svojich rodičov. Niekoľko dní po tomto konflikte sa matka telefonicky skontaktovala s otcom mal. C. a povedala mu pri tomto rozhovore, že pôjde pre mal. C. do materskej školy, ktorú navštevuje. Otec mal. C. však vyriešil situáciu tak, že vyzdvihol dieťa zo škôlky ešte pred tým, než tam prišla matka. Napriek tomu, že matka prosila, aby jej umožnil rozprávať sa s mal. C., toto matke otec dieťaťa nedovolil. Po vydaní neodkladného opatrenia zo strany súdu sa chovanie otca mal. C. zmenilo v tom smere, že matke umožnil telefonovať s mal. C. a rozprávať sa s ním prostredníctvom Skype. V čase od 25.10.2018 do 28.10.2018 umožnil otec mal. C. realizovať styk matky s mal. C. s tým, že v súčasnej domácnosti matky i prespal. Následne matka mal. C. jeho otcovi odovzdala z toho dôvodu, že si uvedomovala, že by otec mal. C. na matku minimálne slovne zaútočil. Matka sa však v žiadnom prípade s otcom mal. C. hádať nechce, pretože vie, že prostredníctvom maloletého chce otec ubližovať matke z toho dôvodu, že podala návrh na rozvod manželstva. Na záver matka navrhla zmeniť napadnuté uznesenie súdu I. inštancie v časti nariadeného neodkladného opatrenia tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia sa zamietá.

6. Otec doručil súdu I. inštancie vyjadrenie k odvolaniu prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Otec mal. C. k odvolaniu matky maloletého uviedol, že nesúhlasí s tvrdeniami matky uvedenými v jej odvolaní. Matka na podporu svojich tvrdení nedoložila ani neoznačila žiadny dôkaz. Otec poukázal na fakt, že

matka nemala pre mal. C. zabezpečené ani základné potreby, konkrétne stabilné bývanie, škôlku a detskú lekárku a nie sú zabezpečené doteraz. Mal. C. zostal bývať v F. Q., kde vyrastal, kde má svojich kamarátov, kde navštevuje materskú školu a kde je jeho jediný skutočný domov. Otec dôrazne poprel tvrdenie matky, že ju donútil opustiť ich domácnosť, nakoľko matka opustila domácnosť dobrovoľne za svojím súčasným partnerom. Dobrovoľne ponechala mal. C. v starostlivosti otca. Matka vo svojom odvolaní potvrdila, že otec nebráni a ani nemieni matke brániť v styku s maloletými deťmi. Otec uviedol, že nie je pravda, že by napadol súčasného partnera matky na spoločnom stretnutí, nakoľko otec napadol práve súčasný partner matky. Otec opätovne poukázal na fakt, že matka nemá zabezpečené stabilné bývanie, nemá zabezpečenú riadnu lekársku starostlivosť pre maloleté deti a matka nemá pre mal. C. zabezpečené predškolské zariadenie. Otec v súlade s tým poukázal na to, že nedošlo k podstatnej zmene pomerov. V závere navrhol potvrdiť napadnuté uznesenie súdu I. inštancie.

7. Matka doručila súdu I. inštancie vyjadrenie k vyjadreniu otca prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Uviedla, že je pravda, že nemá zabezpečenú materskú školu a detskú lekárku pre mal. C.. Toto je však z toho dôvodu, že mal. C. bol predbežným opatrením zverený do osobnej starostlivosti otca. Keď bola matka informovať v materskej škole na možnosť prijať mal. C. do tejto školy, pani zástupkyňa ZŠ s MŠ O. H., elokované pracovisko MŠ Dr. I. X, W. informovala matku, že mal. C. musí mať najprv trvalý pobyt v okrese Brezno, správne vypísanú a lekárom potvrdenú žiadosť doručенú k jej rukám a následne pani riaditeľka rozhodne o prijatí. Z tohto dôvodu otca mal. C. požiadala matka o podpis na žiadosť s tým, že mu ju donesie podpísať a potvrdiť k detskej lekárke mal. C. v L.. Otec mal. C. však matke v tejto veci neposkytol žiadnu súčinnosť. Ďalší z dôvodov je aj to, že mal. C. je súdom zverený do osobnej starostlivosti otca. Matka tiež uviedla, že sa na mal. C. kontaktuje telefonicky alebo cez Skype. Mal. C. u otca ponechala kvôli tomu, aby mohol ísť s otcom na dovolenku. Matka má za to, že uvedenú situáciu otec využil proti matke. Uviedla tiež, že otec umožnil matke styk s mal. C. až potom, čo sa skontaktovala so sociálnou pracovníčkou. Matka má zabezpečené stabilné bývanie u svojich rodičov, kde má zabezpečené riadne bytové podmienky pre starostlivosť o obidve maloleté deti. V rodinnom byte býva spolu so svojimi rodičmi a starším bratom. Matka dôrazne odmietla tvrdenia, že jej súčasný partner s ňou býva v spoločnej domácnosti. Otec mal. C. má zamestnanie, ktoré si vyžaduje aj cestovanie za hranice Slovenskej republiky, vtedy starostlivosť o mal. C. zabezpečujú starí rodičia z otcovej strany, ktorí neovládajú slovenský jazyk. Mal. C. aj napriek tomu, že má skoro 5 rokov, nevláda poriadne slovenský jazyk. Keď mal. C. začne navštevovať slovenskú školu, bude mať veľké problémy so slovenským jazykom. Otec nie je schopný mal. C. naučiť riadne slovenský jazyk. Matka tiež uviedla, že otec bol iniciátorom konfliktu medzi otcom a jej súčasným partnerom. Maloleté deti sa cítia dobre v prítomnosti súčasného partnera matky. Matka zdôraznila, že je schopná riadne zabezpečovať výchovu maloletých detí a viesť spoločnú domácnosť. Matka má za to, že mal. C. má vyrastať spolu s jeho sestrou maloletou B. Y. v jednej domácnosti ako súrodenci. Majú nadväzovať zdravé súrodenecké väzby. Mal. C. má svoju sestru veľmi rád. Konanie otca považuje matka za účelové, pretože na matku žiarli. Otec mal. C. učí oslovovať matku jej krstným menom. V závere sa pridržala svojho návrhu v odvolaní.

8. Odvolací súd do súdneho spisu založil zo súdneho spisu súdu I. inštancie 2P/44/2018 Správu z prešetrenia pomerov zo dňa 28.11.2018, Návrh na rozvod manželstva a úpravu práv rodičov k maloletým deťom zo dňa 4.9.2018 a Zápisnicu o pojednávaní zo dňa 17.1.2019. Zo Správy z prešetrenia pomerov zo dňa 28.11.2018 vyplýva, že mal. C. momentálne býva s otcom v rodinnom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve otca. V rodinnom dome má na poschodí izbu mal. C., maloletá B. Y., spálňu, hosťovskú izbu a sociálne zariadenie. Mal. C. má dostatok oblečenia, hygienických potrieb, hračiek a vecí na osobnú potrebu. Otec má v práci flexibilný pracovný čas. Mal. C. navštevuje materskú školu v obci F. Q., má stabilné správanie v predškolskom zariadení a má veľa kamarátov. Otec sa o mal. C. zaujíma, matka nekontaktuje materskú školu. Otec uviedol, že sa nevie spoľahnúť, ako dlho bude matka bývať v domácnosti svojich rodičov, až si matka zabezpečí riadne bývanie, vtedy si môže deti zobrať do svojej osobnej starostlivosti. Matka zatiaľ nemá vybavené predškolské zariadenie pre mal. C., plánuje budúcnosť so svojím súčasným partnerom, plánujú kúpiť byt, ešte nevedia v akom meste. Dovtedy bude bývať s maloletými deťmi u rodičov. Matka s maloletou B. Y. majú k dispozícii dve izby, jednu využívajú ako dennú miestnosť na hranie a druhú izbu ako spálňu. Maloletá B. Y. má dostatok oblečenia, hygienických potrieb a podnetných hračiek. Matka sa vyjadrila, že trvá na zverení obidvoch detí do jej starostlivosti. Zo správy vyplýva, že sa styk maloletých detí s rodičmi realizuje po vzájomnej dohode. Kolízny opatrovník ani Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Brezno nezistili nedostatky vo výchove a starostlivosti o maloleté deti.

9. V Návrhu na rozvod manželstva a úpravu práv rodičov k maloletým deťom zo dňa 4.9.2018 žiadala matka zveriť maloleté deti do svojej starostlivosti.

10. Z pojednávania zo dňa 17.1.2019 vyplýva, že matka odišla s maloletou B. Y. z domu po hádke s otcom, pričom mal. C. nechala u otca, aby s ním išiel na dovolenku. Po dovolenke mal otec odovzdať mal. C. matke, ale otec to následne odmietol, pretože pre mal. C. nevybavila škôlku a lekára. V súčasnosti má matka spolu so svojim súčasným partnerom vyhliadnutý štvorizbový byt v W.. Súčasný partner matky má s oboma maloletými deťmi dobrý vzťah, v súčasnosti je matka opäť tehotná. Kolíznym opatrovníkom uviedol, že nezistil, že by boli nejaké problémy v správaní mal. C.. Matka uviedla, že po tom, čo odišla od otca, strávila noc v W. W. v hoteli. Na dva týždne bola nútená odísť k svojej sestre a následne sa nasťahovala k svojim rodičom.

11. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP), potom, čo zistil, že odvolanie je podané včas a oprávnenou osobou (§ 355 a § 357 CSP), prejednal vec nielen obsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 65 CMP), pretože konanie možno začať i bez návrhu vo veci starostlivosti o maloleté dieťa, postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) pričom dospel k záveru, že rozhodnutie súdu I. inštancie je vecne správne.

12. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah preskúvaného uznesenia i argumenty matky predstreté v odvolacom konaní bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky a dané skutkové okolnosti neodkladným opatrením dočasne zveriť maloletú do starostlivosti otca do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

13. V zmysle § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. V zmysle § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. V ods. 2 tohto ustanovenia pod písm. a) až h) zákon demonštratívne vymenúva možné obsahy neodkladných opatrení. Podľa ods. 3 tohto ustanovenia za podmienok ustanovených osobitným predpisom môže súd nariadiť kontrolu dodržiavania neodkladným opatrením nariadenej povinnosti technickými prostriedkami.

15. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

16. Neodkladné opatrenie slúži k dočasnému zabezpečeniu ochrany porušených alebo ohrozených práv účastníkov a je namieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu a existuje naliehavá potreba dočasnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi. Pre úspešnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutné, aby boli aspoň osvedčené (teda nemusia byť nepochybne preukázané) základné skutočnosti, potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ale i osvedčenie, že je dané nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy.

17. Súd I. inštancie návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel s odôvodnením potreby stabilizácie výchovného prostredia pokiaľ ide o starostlivosť o maloletého dieťaťa.

18. Vo všeobecnosti možno skonštatovať, že ideálnym stavom je, keď dieťa môže vyrastať v starostlivosti oboch rodičov - otca i matky. Zároveň je však potrebné podotknúť, že základným právom dieťaťa je právo na pokojné a harmonické rodinné prostredie a je povinnosťou rodičov mu takéto prostredie zabezpečiť. V prípade, že medzi rodičmi dieťaťa dochádza k dlhodobejším nezhodám, prípadne obaja alebo jeden z nich sa správa neprimerane a ich spolužitie nevytvára vhodné prostredie pre zdravý rast dieťaťa, je dôvodné, ak sa dieťa zverí do osobnej starostlivosti len jedného z nich a upravia sa rodičovské práva a povinnosti.

19. V prejednávannej veci medzi rodičmi dochádza k dlhodobejším rozporom, v dôsledku ktorých matka opustila spoločnú domácnosť. Matka podala na súd I. inštancie návrh na rozvod, pričom fakticky po opustení spoločnej domácnosti matkou zostala v osobnej starostlivosti matky maloletá B. Y. a v osobnej

starostlivosti otca zostal maloletý C.. Z vykonaného dokazovania súdu I. inštancie a odvolacieho súdu má odvolací súd za osvedčené, že maloletý C. má u otca zabezpečenú riadnu starostlivosť, nachádza sa v prostredí, ktoré pozná, v predškolskom zariadení má veľa kamarátov a neboli teda zistené žiadne nedostatky v starostlivosti u otca. U matky taktiež neboli zistené nedostatky v starostlivosti o maloletú B. Y., momentálne sú spolu u rodičov matky, pričom matka do budúcnosti plánuje kúpiť byt, v ktorom by chcela bývať so svojim súčasným partnerom a oboma maloletými deťmi, čiže u matky je predpoklad na opätovnú zmenu bydliska v krátkom čase. V súčasnej situácii dochádza k realizovaniu styku maloletých detí s oboma rodičmi. Odvolací súd sa preto stotožnil so záverom súdu I. inštancie, že v danom prípade sú splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia o potrebe mal. C. zveriť ho do starostlivosti otca.

20. Pre úplnosť je potrebné dodať, že v rámci rozhodovania o úprave osobnej starostlivosti neodkladným opatrením ide len o dočasnú úpravu osobnej starostlivosti do skončenia konania vo veci samej. Naďalej majú rodičia zachované právo vzájomnej dohody o styku s maloletými deťmi. Je v záujme maloletých detí, aby sa naďalej stretávali s oboma svojimi rodičmi aj aby maloleté deti budovali medzi sebou dobré súrodenecké vzťahy a navzájom sa od seba neodcudzovali. Z vykonaného dokazovania je navyše zrejmé, že pôvodná dohoda medzi rodičmi padla aj z dôvodu nesúhlasu otca kvôli nezabezpečeniu stabilného prostredia matkou, čo však podľa vyjadrení matky sa má čoskoro zmeniť. Je v najlepšom záujme maloletých detí, aby rodičia, ktorí spolu už nežijú, naďalej zachovávali k sebe vzájomný rešpekt ako k druhému rodičovi svojich detí.

21. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd uznesenie súdu I. inštancie v napadnutej časti s poukazom na § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

22. Toto uznesenie bolo prijaté v odvolacom senáte počtom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu I. inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde I. inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).